

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/171/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712206324
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6712206324.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobcu: W.. I. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom ul. XX. M. XXXX/X, XXX XX P., bývajúceho na adrese G. XX/X, XXX XX X., štátne občianstvo: SR, zastúpený Mgr. Ing. Pavlom Korytárom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 37 994 018, proti žalovanému: W.. W. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. B. D. XXX/X, XXX XX J., bývajúci na adrese I. X, G., XXX XX X., štátne občianstvo: SR, zastúpený Ulianko & Holčík, s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 36 856 517, o zaplatenie 4.420,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 27. 11. 2012 č. k. 14C/96/2012-144, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 04. 11. 2012 a zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne zo sumy 2.120,- Eur od 05. 11. 2012 do zaplatenia, p o t v r d z u j e .

V časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 7 % ročne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 20. 04. 2012 a v časti o náhrade trov konania z r u š u j e a v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.120,- Eur s úrokom vo výške 7 % ročne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 20. 04. 2011, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 04. 11. 2012, zo sumy 2.120,- Eur od 05. 11. 2012 do zaplatenia, so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 04. 11. 2012, zo sumy 2.120,- Eur od 05. 11. 2012 do zaplatenia, súd žalovanému povolil na zaplatenie splátky v sume 300,- Eur mesačne, splatné do 25. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. V zvyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Okresný súd po vykonaní dokazovania a jeho vyhodnotení dospel k záveru, že žaloba je dôvodná čo do istiny o zaplatenie 2.120,- Eur a nedôvodná v časti o zaplatenie 2.300,- Eur z titulu zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka. Medzi účastníkmi bola dňa 21. 10. 2010 uzavretá zmluva o pôžičke podľa citovaného zákonného ustanovenia, na základe ktorej žalobca požičal žalovanému sumu vo výške 1.000,- Eur, žalovaný sa zaviazal túto vrátiť v dvoch splátkach. Celkovo sa žalovaný zaviazal z tejto pôžičky vrátiť celkovo sumu 1.238,- Eur, čo vyplýva z čl. II. bod 1 a bod 5 zmluvy. Strany si dohodli celkový úrok z pôžičky vo výške 23,8 % za obdobie dvoch mesiacov. Okrem toho si dohodli úroky z omeškania splatením peňažného dlhu 0,5 % ročne z celej poskytnutej sumy 1.000,- Eur za každý deň omeškania a tiež si dohodli zmluvnú pokutu vo výške 0,2 % za každý deň omeškania odo

dňa porušenia povinnosti až do jej riadneho splnenia. Zmluva bola uzavretá písomne. Žalovaný potvrdil prevzatie sumy podpisom na zmluve. Uzavretie zmluvy potvrdili aj obaja účastníci pri výsluchu.

Súd ďalej zistil, že dňa 02. 11. 2010 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaný ako dlžníkom uzavretá ďalšia zmluva o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, na základe ktorej požičal žalobca žalovanému sumu 420,- Eur, žalovaný sa zaviazal túto vrátiť do 20. 12. 2010 (rovnako ako z prvej sumy, ktorú sa tiež zaviazal splatiť do termínu 20. 12. 2010), a to vo forme jednorazovej fixnej splátky, avšak vo výške 500,- Eur, čo vyplýva z čl. II. bod 1 zmluvy. V tejto zmluve bol dojednaný úrok z omeškania splatením dlhu vo výške 0,5 % ročne zo sumy 500,- Eur, tiež zmluvná pokuta 0,2 % zo sumy 500,- Eur za každý deň omeškania odo dňa porušenia povinnosti až do jej riadneho splnenia. Žalovaný potvrdil prevzatie sumy 420,- Eur podpisom na zmluve, pričom obaja účastníci uzavretie zmluvy potvrdili pri výsluchu.

Dňa 22. 11. 2010 medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá ďalšia zmluva o pôžičke, na základe ktorej žalobca požičal žalovanému sumu 3.000,- Eur, žalovaný sa zaviazal vrátiť túto v šiestich splátkach, celkom sa zaviazal z titulu tejto zmluvy vrátiť žalobcovi sumu 4.740,- Eur, posledná splátka mala byť zaplatená 20. 04. 2011. Strany si dohodli zmluvný úrok z pôžičky vo výške 58 % za obdobie 5 mesiacov, ktorý mal byť splácaný podľa splátkového kalendára. Tiež si dohodli úrok z omeškania 0,5 % ročne z celkovej poskytnutej sumy za každý deň omeškania a tiež zmluvnú pokutu vo výške 0,2 % denne za každý deň omeškania odo dňa porušenia povinnosti až do jej riadneho splnenia. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade bezproblémového splatenia celého záväzku dlžníka v sume 4.740,- Eur ako aj všetkých zmluvných podmienok, automaticky zaniknú prvé dve zmluvy uzatvorené medzi nimi zo dňa 21. 10. 2010 a 02. 11. 2010. Súd po vyhodnotení dokazovania dospel k záveru, že existentná a platná medzi účastníkmi konania je len tretia zmluva o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010, na základe ktorej žalobca žalovanému poskytol sumu 3.000,- Eur ako pôžičku, konkrétne sumu 1.000,- Eur, ďalej sumu 420,- Eur a ďalej doplatok do sumy 3.000,- Eur, čo bolo potvrdené v novácii záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania založenej zmluvou o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010. Súd tiež uzatvoril, že žalobca sa voči žalovanému dôvodne domáhal len svojich nárokov zo zmluvy o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010, keď dve predchádzajúce zmluvy boli nahradené zmluvou o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010. Na účel pôžičky žalovaný vrátil žalobcovi sumu 580,- Eur pred podaním žaloby na súd a sumu 300,- Eur v priebehu súdneho konania. Nakoľko súd vyhodnotil, že žalobca poskytol žalovanému pôžičku v sume 3.000,- Eur, z ktorej žalovaný vrátil sumu 880,- Eur, v tejto časti súd zamietol pre splnenie zo strany žalovaného a vo zvyšnej časti v sume 1.420,- Eur považoval za dôvodné zamietnuť žalobu aj v tejto časti. Súd mal za to, že zmluva o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010 podlieha právnomu režimu ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka, nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy, bola uzavretá medzi fyzickými osobami, keď takého právne posúdenie veci uznali aj samotní účastníci konania.

Žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku z pôžičky vychádzajúc zo všetkých troch uvádzaných zmlúv. Keď súd za existentnú považoval len zmluvu o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010, považoval za dôvodný úrok z pôžičky vo výške 7 % ročne, neuplatnil dojednané úroky z pôžičky vo výške 58 % za obdobie 5 mesiacov, čo predstavuje ročný úrok 139,2 %, ale uplatnil len úrok z pôžičky vo výške 7 % ročne. Prvostupňový súd uzavrel, že výšku úrokov z pôžičky Občiansky zákonník neobsahuje, neupravuje teda, do akej výšky možno priznať úrok pri pôžičke peňazí medzi fyzickými osobami. V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka by súd nemal priznať žalobcovi ako veriteľovi neprimerane vysoký úrok dojednaný so žalovaným. Vodítkom pri posudzovaní výšky úrokov môže byť porovnanie s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov. Súd zistil, že napríklad v uvedenom období banky požičiavali finančné prostriedky s úrokovou mierou 9,90 % ročne - D. D., a.s., 8,90 % ročne - E.E. J., a.s., preto keď uplatnil žalobca úrok 7 % ročne, teda menej než bola obvyklá prax v peňažných ústavoch, uzavrel, že sa žalobca nedomáha zaplatenia úrokov z tejto pôžičky v rozpore s dobrými mravmi a nárok na zaplatenie úrokov vo výške 7 % ročne zo zmluvy zo dňa 22. 11. 2010 je potom dôvodný. Nesúhlasí s názorom žalovaného, že úrok z pôžičky bol v zmluve dojednaný neplatne s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka, keďže neplatne dojednaný úrok bol len ten, ktorý prevyšoval úrokovú mieru obvyklú z praxe peňažných ústavov. Zo zmluvy o pôžičke vyplýva vôľa strán uzatvoriť zmluvu o pôžičke s dojednaním aj úrokov z pôžičky, nevyplýva vôľa strán uzatvoriť zmluvu o pôžičke bez dojednania úrokov z pôžičky. Z uvedených dôvodov priznal nárok voči žalovanému na zaplatenie úroku z pôžičky 7 % ročne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 20. 04. 2011, keď splatnosť pôžičky nastala dňa 18. 12. 2010 predčasne v súlade s čl. II. bod 6 zmluvy o pôžičky, z čoho vyplýva, že pri omeškaní dlžníka so zaplatením ktorejkoľvek splátky pôžičky o viac ako 14 dní sa stáva splatným celý dlh aj s

príslušenstvom, prvá splátka 530,- Eur mala byť zaplatená do 03. 12. 2010, druhá splátka vo výške 530,- Eur do 20. 12. 2010, tretia splátka vo výške 920,- Eur do 20. 01. 2011, štvrtá splátka vo výške 920,- Eur do 20. 02. 2011, piata splátka vo výške 920,- Eur do 20. 03. 2011 a šiesta splátka vo výške 920,- Eur do 20. 04. 2011. Nezaplatením prvej splátky v celej výške 530,- Eur do 03. 12. 2010 po uplynutí 14 dní sa stala splatná celá pôžička, t. j. dňa 18. 12. 2010. K tomuto dňu žalovaný žalobcovi vrátil 580,- Eur, a to dňa 14. 12. 2010, preto žalobca má nárok na zaplatenie úrokov z pôžičky odo dňa 19. 12. 2010 len zo sumy 2.420,- Eur, keď tento úrok uplatnil od 19. 12. 2010, avšak len do 20. 04. 2011, pretože tieto boli dojednané len na obdobie piatich mesiacov, teda do splatnosti poslednej splátky, ktorá mala byť dňa 20. 04. 2011.

Pokiaľ ide o nárok vyplývajúci z dojednanej zmluvnej pokuty 0,2 % denne, súd posúdil nárok za dôvodný, avšak len vo výške zmluvnej pokuty 0,1 % denne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 04. 11. 2012, zo sumy 2.120,- Eur od 05. 11. 2012 do zaplatenia, keď v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. V zmluve o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010 si strany dojednali pre prípad porušenia povinnosti zmluvnú pokutu vo výške 0,2 % za každý deň omeškania odo dňa porušenia povinnosti až do jej zaplatenia. Pokiaľ žalovaný namietal, že dojednanie o zmluvnej pokute nebolo v zmluve o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010 vykonané platne s poukazom na § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka z hľadiska určitého dojednania o zmluvnej pokute majú za to, že spôsob jej určenia nebol vymedzený jednoznačne, pričom súd túto obranu hodnotil ako nedôvodnú. Vyvodil z čl. III. bod 4 zmluvy o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010, že strany si dojednali zmluvnú pokutu písomne pre prípad porušenia povinnosti, písomne bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 0,2 % denne za každý deň omeškania odo dňa porušenia povinnosti až do jej riadneho splnenia. Pokiaľ tu absentuje suma, z akej má byť zmluvná pokuta vypočítaná, je nepochybné, že vôľou strán bolo dojednať zmluvnú pokutu za každý deň omeškania z dlžnej sumy pôžičky. Inak by dojednanie o zmluvnej pokute nemalo zmysel. Strany nemohli uviesť konkrétnu sumu, pretože v čase uzatvárania zmluvy o pôžičke nemohlo byť známe, či žalovaný poruší povinnosť zabezpečenú zmluvnou pokutou, a preto nemohla byť známa prípadná suma, ktorú riadne a včas v zmysle vrátenia pôžičky nesplní. Súd uzavrel, že zmluvná pokuta bola dojednaná platne a určite v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na dohodnutú výšku zmluvnej pokuty prvostupňový súd využil moderačné právo v zmysle § 545a Občianskeho zákonníka a túto považoval za dôvodnú vo výške 0,1 % denne, čo predstavuje ročne 36,50 % ročne. Pri znížení zmluvnej pokuty prihliadal na okolnosti, za ktorých žalovaný zmluvu uzatvoril, prihliadol tiež na to, že pôžička nebola dojednaná bezodplatne, keď boli dohodnuté úroky z pôžičky, okrem toho žalobcovi prináležia aj úroky z omeškania. Dojednanú zmluvnú pokutu, ktorá by predstavovala ročne sumu 73 %, považoval súd za neodôvodnené obohatenie sa žalobcu voči žalovanému, a preto túto znížil na čiastku 0,1 % denne, avšak len zo sumy, ktorú považoval za dôvodne uplatnenú.

Žalovaného súd zaviazal na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy, ktorú považoval za dôvodne uplatnenú, t. j. 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 04. 11. 2010, keď ku dňu 19. 12. 2010 z pôžičky žalovaný vrátil 580,- Eur dňa 14. 12. 2010, zo sumy 2.120,- Eur od 05. 11. 2012 do zaplatenia, keď ku dňu 04. 11. 2012, resp. 05. 11. 2012 vrátil ďalšiu sumu, a to 300,- Eur, čím sa znížila istina na sumu 2.120,- Eur. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania aj tento nárok ako nedôvodný zamietol. Súd vzhľadom na žiadosť žalovaného mu povolil určenú sumu splácať v mesačných splátkach po 300,- Eur s poukazom na § 160 ods. 1 O. s. p. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie, a to proti časti prvého výroku, kde súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 7 % ročne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 20. 04. 2011, zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne zo sumy 2.420,- Eur od 19. 12. 2010 do 04. 11. 2012, zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne zo sumy 2.120,- Eur od 05. 11. 2012 do zaplatenia a v časti výroku o trovách konania. Žalovaný vyjadril názor, že dojednanie o zmluvnej pokute ako aj dojednanie o úrokoch z pôžičky v zmysle zmluvy o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010 sú neplatnými dojednaniami. Poukazuje na spôsob, akým sú tieto nároky dojednané v zmluve o pôžičke zo dňa 21. 10. 2010, zo dňa 02. 11. 2010 a zo dňa 22. 11. 2010. Pre dojednanie zmluvnej pokuty ako právneho inštitútu na zabezpečenie záväzku vyplývajúceho z občianskoprávneho záväzkového vzťahu platí úprava obsiahnutá v ustanovení § 544 a § 545 Občianskeho zákonníka, keď platnosť dohody je podmienená písomnou formou a jednoznačným vymedzením jednak výšky zmluvnej pokuty alebo spôsobu jej určenia a jednak zmluvnej povinnosti, ktorá je zmluvou zabezpečovaná. Má za to, že v zmluve o pôžičke zo dňa 22. 11. 2010, ktorá je v tomto prípade rozhodujúcou, je výška zmluvnej

pokuty, resp. spôsob jej určenia vymedzený nejednoznačne. Nie je zrejmé, z akej sumy sa má zmluvná pokuta vypočítať, spôsob jej určenia je vyjadrený len percentom za deň, a preto je nedostatočný. Takýto nedostatok nemožno odstrániť, resp. zhojiť s poukazom na výkladové pravidlá (§ 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a tvrdiť, čo bolo úmyslom zmluvných strán, takýto výklad prejavenej vôle prvostupňovým súdom považuje za nesprávny a rozhodnutie za nesprávne právne posúdené. Tvrdí, že dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v zmluve o pôžičke zo dňa 02. 11. 2010 je absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorý súd musí prihliadať ex offio.

V ďalšom namieta platnosť dojednania o úrokoch z pôžičky majúcej za to, že úrok z pôžičky v tomto prípade bol dojednaný neplatne v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka), keď niekoľkonásobne, viac ako desaťkrát, prevyšuje úrokovú mieru poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Dojednanie úroku z pôžičky je fakultatívnou náležitosťou zmluvy o pôžičke a pokiaľ bol úrok z pôžičky dojednaný neplatne v rozpore s dobrými mravmi, nemožno ho nahradiť úrokom z pôžičky, ktorý sa žalobcovi javí ako primeraný. Takýto výklad by mohol platiť napríklad pri úroku z omeškania, keď ide o nárok vzniknutý priamo zo zákona bez ohľadu na dohodu zmluvných strán o jeho výške. Pokiaľ súd posúdil úrok z pôžičky vo výške 7 % ročne, ktorý vôbec dojednaný nebol, ako platný, vec nesprávne právne posúdil. Nárok v časti úroku z pôžičky ako aj v časti zmluvnej pokuty považuje za nedôvodný a pokiaľ by súd mal pochybnosti o výklade spornej zmluvy, je potrebné predmetné zmluvy a ich obsah vykladať na úkor toho, kto ich kreoval, v tomto prípade žalobcu.

Zároveň napáda aj rozhodnutie o trovách konania, keď podľa jeho názoru mal byť žalobca zaviazaný na úhradu trov konania, a to minimálne v časti vzhľadom na pomer úspechu žalobcu a pomer úspechu žalovaného. Domáha sa zmeny rozhodnutia tak, že odvolací súd zmení rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti a žalobu v tejto zamietne, žalobcovi uloží povinnosť nahradiť žalovanému trovy prvostupňového aj odvolacieho konania.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. Rozsudok v napadnutom výroku v časti o zmluvnej pokute ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil. V napadnutom výroku o úroku z pôžičky podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a podľa ods. 2 vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom rozhodol o nároku žalobcu, ktorým sa voči žalovanému domáhal zaplata sumy 4.420,- Eur spolu s dohodnutým úrokom z pôžičky, so zmluvnou pokutou a s úrokom z omeškania tak, že za dôvodnú ustálil sumu 2.120,- Eur (keď z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca požičal žalovanému sumu 3.000,- Eur, z toho 580,- Eur vrátil žalovaný žalobcovi pred podaním žalobného návrhu a sumu 300,- Eur v čase konania).

Rozsudok v časti výroku o uložení povinnosti zaplatiť istinu odvolaním nebol napadnutý, preto odvolací súd vychádza zo skutkového stavu aj právneho posúdenia v časti istiny z prvostupňového rozsudku. Predmetom odvolania tak ostala iba výroková časť týkajúca sa úroku z pôžičky a výroková časť týkajúca sa zmluvnej pokuty.

Pokiaľ prvostupňový súd rozhodoval o zmluvnej pokute, odvolací súd považuje ako jeho skutkové zistenia, tak aj právne posúdenie veci za správne a súladné so zákonom, preto s poukazom na § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť dôvodov týkajúcich sa uvedenej výrokovej časti rozsudku a v podrobnostiach na ne odkazuje. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku v tomto smere založenú na tom, že dojednanie zmluvnej pokuty v zmluve o pôžičke, z ktorej prvostupňový súd vychádzal a ktorú považoval za uzavretú medzi zmluvnými stranami, je neplatné z dôvodu nejasnosti, a teda nesplnenia zákonom stanovených obligatórnych náležitostí uzavretia zmluvy v časti zmluvnej pokuty, odvolací súd túto námietku považuje za nedôvodnú. Bez akýchkoľvek pochybností možno konštatovať, že zmluvné strany sa na zmluvnej pokute dohodli. Zároveň sa dohodli aj na jej výške (0,2 %), pričom zmluvnú pokutu určili takým spôsobom, že sa vypočíta za každý deň s omeškaním zmluvnej povinnosti. Je bez akýchkoľvek pochybností, aj napriek tomu, že v zmluve to nie je výslovne uvedené, pokiaľ ide o sumu, ktorá má byť základom pre výpočet zmluvnej pokuty, nemôže byť žiadna iná, než tá, ktorú v ten ktorý deň dlžník veriteľovi dlhuje, teda ohľadne ktorej porušil svoju zmluvnú povinnosť. Takýto záver vyvodil aj prvostupňový súd a odvolací súd ho považuje za úplne správny a súladný so zákonnou úpravou. Preto v tejto časti nezistil dôvod na zmenu napadnutého rozsudku a tento potvrdil.

V napadnutej časti týkajúcej sa úroku z pôžičky, odvolací súd považuje dôvody odvolania za opodstatnené. Nie je sporná skutočnosť, že zmluvné strany si v zmluve dohodli odplatosť pôžičky, pričom určili aj výšku úroku (58 %). Je teda bez akýchkoľvek pochybností, že medzi účastníkmi nedošlo k uzavretiu dohody o výške úroku z pôžičky 7 % tak, že ako táto bola uplatnená. Prvostupňový súd síce správne uviedol, že výšku úroku z pôžičky Občiansky zákonník žiadnym spôsobom nelimituje. Správne aj poukázal na to, že treba mať na pamäti ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka, keď výkon práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Právny úkon, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, je zo zákona neplatný a je potrebné naň prihliadať z úradnej moci (§ 39 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by dojednanie o zmluvnom úroku bolo neplatné, napríklad aj pre rozpor s dobrými mravmi, potom takéto právo nemožno priznať, pretože nevzniklo. Neobstojí záver prvostupňového súdu, podľa ktorého je dôvodné priznať, vzhľadom na vôľu účastníkov dojednať si odplatu za pôžičku vo forme úroku, v inej výške, než bola dohodnutá, len z dôvodu, že v návrhu na začatie konania si žalobca uplatnil nižšiu čiastku, než bola pôvodne dohodnutá. Takáto úvaha by bola prípustná jedine v takom prípade, ak by prvostupňový súd dospel k záveru, že zmluva o pôžičke aj v časti dojednaného zmluvného úroku je platná. Takýto záver (a ani opačný záver) z rozsudku prvostupňového súdu nemožno vyvodiť. Úlohou prvostupňového súdu bude jednoznačne posúdiť platnosť zmluvy v otázke dohodnutého úroku z pôžičky a až po tomto posúdení rozhodnúť, či má žalobca na uplatnený úrok nárok (pochopiteľne len v časti, ktorá bola uplatnená žalobným návrhom vzhľadom na ustanovenie § 153 O. s. p.). Za týmto účelom odvolací súd zrušil túto časť napadnutého rozsudku s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a podľa ods. 2 vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o trovách pôvodného a tiež odvolacieho konania. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.